

ВСП «БОБРИНЕЦЬКИЙ АФК ІМ. В. ПОРИКА БНАУ»

Розглянуто та схвалено

на засідання циклової комісії
загальноосвітніх дисциплін

Протокол № 1 від 30.08.2025

Голова ЦК
Тетяна БРОШЕВАН

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засідання циклової комісії

спеціальності G18 Геодезія та землеустрій

Протокол № 1 від 02.09.2025

Голова ЦК
Ірина ПРОКОПЕНКО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія і культура України»	
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність	G 18 Геодезія та землеустрій
ОПП (рік)	Геодезія та землеустрій (2025 р.)
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	3,4 (БСО)
Обсяг навчальної дисципліни	150 годин (5 кредитів ECTS)
Форма контролю	Екзамен (усний)
Мова викладання	Українська
Розробник	Чорний Олег, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач
Анотація дисципліни	Знання набуті під час вивчення навчальної дисципліни «Історія і культура України» сприяють формуванню історичної свідомості у здобувачів фахової передвищої освіти як вищої духовної цінності нації, шляхом поєднання знань, поглядів, уявлень про суспільний розвиток для розуміння суті історичних процесів, їх об'єктивного характеру, нерозривного взаємозв'язку та взаємозалежності між минулим і сучасністю, традиціями, досягненнями культури і досвідом різних поколінь; виховання патріотизму, відповідальності за долю своєї Батьківщини, спонукання до активної громадянської позиції.

Предмет вивчення	Процес формування та розвитку українського державотворення та українського народу, його діяльності в усіх сферах суспільного та культурного життя з давніх часів до сьогодення. Сукупність політичних, суспільно-економічних, міжнародних, етнонаціональних, культурних та релігійних чинників, що в різні періоди історії формували українську націю, впливали на розвиток державотворчих процесів.
Мета вивчення	<p>Систематизація, засвоєння і розуміння здобувачами освіти вітчизняних історичних і культурних процесів при розгляді історії державотворчих процесів на українських землях і вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення;</p> <p>формування сприйняття історії та культури України складовою світового й європейського історичного процесу та культурної спадщини;</p> <p>формування і усвідомлення ролі України та боротьби українського народу за свою незалежність у сучасному світі як боротьби за демократичні цінності та незалежність усього цивілізованого світу від кривавих диктаторських режимів, а також, усвідомлення ролі України як суб'єкта світової історії;</p> <p>зосередження уваги на видатних досягненнях культури та нових аспектах історичних процесів у контексті державотворення та формування національної ідентичності;</p> <p>сприяння оволодінню здобувачами освіти методики історичного дослідження, зокрема ретроспективним, порівняльним, діалектичним методами, формувати вміння аналізувати й узагальнювати історичний матеріал, давати оцінку найважливішим подіям і явищам української історії та культури, порівнювати історичні події, орієнтуватись у науковій періодизації, знаходити, критично аналізувати потрібну інформацію з минулої і сучасної історії та культури України; оволодіння методикою самостійної роботи при підготовці до занять та підсумкового контролю знань, вміння застосовувати набуті знання для прогнозування суспільних процесів.</p> <p>У процесі ознайомлення здобувачів освіти з історією та культурою українського народу впродовж тривалої боротьби за національну незалежність та власну державність, сприяти становленню студентів як свідомих громадян і патріотів України, що є відповідальними за її майбутнє.</p>
Компетентності, заплановані знання та вміння	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>

	<p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення, та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здобувач освіти повинен знати: основні віхи історичного розвитку українського народу, його доленосні зв'язки з іншими східнослов'янськими народами протягом тисячоліть, спільну боротьбу з зовнішніми ворогами, зміст і зумовленість державотворчих процесів; історію, форми, види української культури та механізми соціокультурної регуляції життєдіяльності українського суспільства; основні досягнення української культурологічної думки.</p> <p>Здобувач освіти повинен уміти: аналізувати і оцінювати історичне минуле українського народу та процеси суспільно-політичного розвитку сьогодення; аналізувати й оцінювати соціокультурні процеси в суспільстві; застосовувати набуті знання і навички .</p>
<p>Заплановані результати навчання</p>	<p>РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН3. Будувати взаємозв'язки між знаннями та досвідом, елементами природничих, юридичних, економічних освітніх компонентів і способами їх практичного використання в професійній діяльності.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>МОДУЛЬ 1. Україна від стародавньої доби до першої половини XIX століття. Тема 1.1 Історія стародавньої України і Київської Русі Тема 1.2 Українські землі у литовсько-польську добу Тема 1.3 Гетьманщина від середини XVII до кінця XVIII ст. Тема 1.4 Українські землі під владою російської й австрійської імперій (кінець XVIII – перша половині XIX ст.) Тема 1.5 Наддніпрянська Україна й західноукраїнські землі у другій половині XIX ст. Культура України</p> <p>МОДУЛЬ 2. Відродження української державності поч. XX ст – кін.30-х рр. XX ст. Тема 2.1 Суспільно-політичний й економічний розвиток українських земель на початку XX ст. Тема 2.2 Відродження української національної державності (1917–1921 рр.) Тема 2.3 Встановлення більшовицької диктатури в Україні й втрата суверенітету.</p> <p>МОДУЛЬ 3. Соціально-економічний і культурний розвиток України від періоду тоталітарно-репресивного режиму до набуття незалежності (20-ті роки XX – початок XXI ст.) Тема 3.1 Радянська модернізація України (1929–1938 рр.) Тема 3.2 Україна в роки другої світової війни і повоєнному десятилітті (1939–1955 рр.) Тема 3.3 Україна у період сповільнення темпів розвитку і застою. Україна за часів перебудови</p>

	<p>Тема 3.4 Розпад радянського союзу та відродження незалежності України (1985-1991 рр.).</p> <p>Тема 3.5 Історія та культура сучасної України.</p> <p>Тема 3.6 Європейський вибір України. Російсько-українська війна</p>
Міждисциплінарні зв'язки	Історія України, Всесвітня історія, Громадянська освіта.
Форми та методи навчання і викладання	<p>Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття (лекції, семінари), виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи (поточний, рубіжний та підсумковий), самостійна робота.</p> <p>У навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:</p> <p>словесні (лекція, пояснення, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація);</p> <p>за характером логіки пізнання: (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний);</p> <p>за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається (проблемний виклад, частково-пошуковий, дослідницький);</p> <p>інноваційні методи (відео метод, навчання з використанням технічних ресурсів, інтерактивні методи, методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички);</p> <p>навчально-дослідна робота; самостійна робота.</p>
Система оцінювання	<p>Контроль здійснюється з метою з'ясування рівня засвоєння теоретичного матеріалу та навичок аналітичного і логічного мислення з навчальної дисципліни «Історія і культура України»</p> <p>Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, дискусій, диспутів, виконання письмових, тестових завдань, контрольної роботи. Він призначений для перевірки якості засвоєння попередньо викладеного навчального матеріалу, стимулювання навчальної роботи здобувачів освіти.</p> <p>Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.</p> <p>Оцінку на практичному\семінарському занятті здобувач освіти отримує за виконані письмові роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій тощо. Також засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.</p> <p>Поточний контроль успішності здобувачів освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою - «2» незадовільний рівень, «3» задовільний рівень, «4» добрий рівень, «5» відмінний рівень:</p> <p>2 бали – здобувач фрагментарно володіє матеріалом, не прослідковує логічно-послідовні зв'язки, має складності з узагальненнями, допускає суттєві помилки у відповіді;</p> <p>3 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми, узагальнює фактичний матеріал;</p> <p>4 бали – здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, може окреслити більшість проблем теми,</p>

	<p>узагальнює фактичний матеріал, робить висновки та узагальнення; 5 балів – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, прослідковує причинно-наслідкові зв'язки, робить висновки та узагальнення, виконує додаткові завдання підвищеної складності;</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аркас М. М. Історія України-Русі. Київ: Наш Формат, 2020. 436 с. 2. Бойко О. Д. Історія України: підручник. 7-е вид., стереотип. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 720 с. 3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища шк., 2019. 463 с. 4. Історія української культури: курс лекцій. / заг. ред. д-ра іст. наук С.О. Костишевої. - Київ.: НТУУ „КПІ, 2024. 310с. 5. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / за ред. І.Г.Передерій. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 274 с. 6. Каплун Н. М. Історія української культури: Навчальний посібник / Н.М. Каплун, В.Ч. Купчишина, Н.В. Макогончук, С.М. Морозов, С.П. Шумовецька. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2021. 356 с. 7. Каплун Н. М. Основи культурології: Навч. посіб. / Н. М. Каплун, С. М. Морозов, С. П. Шумовецька. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2014. 546 с. 8. Короткий курс історії України: навч. посіб. / Б. Я. Ратич, Н. В. Макогончук, О. І. Гевко. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2016. 428 с. 9. Кралюк П. Історія України «без брому». Розвиток державності на українських землях. Харків: Фоліо, 2020. 424 с. (Великий науковий проект). 10. Культурологія: теорія та історія культури : навч. посіб. Київ. : Центр навч. літератури, 2010. 170 с. 11. Палій О. Короткий курс історії України. Київ: «А-ба-ба-га-ла-ма-га», 2017. 464 с. 12. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 216. 496 с. 13. Полонська-Василенко Н. Історія України. У 2 томах. Київ: Либідь, 2002, 1280 с. <p>ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електронні версії підручників для систематичного вивчення. - https://ukraine-history.pp.ua/ 2. Історія козацтва - https://kozaku.in.ua/ 3. Архів історичних документів і літописів - https://kampot.org.ua/history/ 4. Культура України - http://elib.nplu.org/ 5. Вивчай історію - https://portalhistoryua.com/ 6. Історія в школі - www.schoolife.org.ua/usi-uroky-istoriii/